

Reglur um doktorsnám við Landbúnaðarháskóla Íslands

1. gr. Forsendur og gildissvið.

Reglur þessar taka til doktorsnáms við Landbúnaðarháskóla Íslands í samvinnu við Háskóla Íslands. Landbúnaðarháskóli Íslands hefur skilyrta viðurkenningu mennta- og menningarmálaráðuneytis til þess að bjóða upp á doktorsnám í tilgreindum undirflokkum fræðasviðs náttúruvísinda og auðlinda- og búvísinda, sbr. bréf ráðherra, dags. 14. september 2009. Heimildin er bundin því skilyrði að námið verði byggt upp í samstarfi við Háskóla Íslands og að fjórum árum liðnum beri Landbúnaðarháskóla Íslands að sækja að nýju um viðurkenningu doktorsnáms í greinunum sem um ræðir. Gerður skal sérstakur samningur milli Landbúnaðarháskóla Íslands og Háskóla Íslands um doktorsnám.

2. gr. Um námið. Markmið.

Við Landbúnaðarháskóla Íslands er unnt að leggja stund á doktorsnám á fræðasviðum náttúruvísinda (undirflokkar: náttúru- og umhverfisfræði, skógfræði og landgræðsla og umhverfisskipulagi) og auðlinda- og búvísinda (undirflokkar: búvísindi og hestafræði), þar sem viðkomandi deild metur að nauðsynleg aðstaða og sérþekking sé fyrir hendi.

Markmið doktorsnáms er að veita nemendum víðtæka og trausta rannsóknþjálfun og gera þá færa um að stunda sjálfstæð vísindastörf.

Miðstöð framhaldsnáms við Háskóla Íslands hefur umsjón með og fylgir eftir settum viðmiðum og kröfum um gæði framhaldsnáms við Landbúnaðarháskóla Íslands sbr. 18. gr. reglna þessara og 66. gr. reglna Háskóla Íslands nr. 569/2009. Standa ber skil á upplýsingum og gögnum sem Miðstöðin kallar eftir.

3. gr. Inntökuskilyrði.

Til að innritast í doktorsnám við Landbúnaðarháskóla Íslands skal nemandi hafa lokið viðurkenndu meistaraprófi á fagsviðinu sem doktorsnámið skal byggjast á eða hafa meistaragráðu á tengdu fagsviði. Meistaragráða sem leggja skal til grundvallar doktorsnámi verður að vera veitt af viðurkenndum háskóla.

Leyfa má uppfærslu nemanda úr meistaránámi á viðkomandi fagsviði í doktorsnám með samþykki viðkomandi deildar, hafi nemandinn ekki varið meistaraprófsritgerð sína og ef ekki eru liðin meira en tvö ár frá innritun hans til meistaránáms, miðað við nám í fullu starfi. Nemandinn skal, í samráði við umsjónarkennara sinn, sækja um slíka uppfærslu eins og hefðbundið doktorsnám skv. 6. gr. Nánar er kveðið á um einingafjölda og undirbúning í 11. gr.

Þegar um sameiginlega doktorsgráðu á milli Landbúnaðarháskóla Íslands og annars háskóla eða stofnunar er að ræða skal hafa samráð við sviðsstjóra kennslumála og rannsóknamála LbhÍ um gerð samnings um námið og einnig sviðsstjóra kennslusviðs HÍ og Miðstöð framhaldsnáms við HÍ.

Ekki er heimilt að taka akademískan starfsmann í deild í doktorsnám við viðkomandi deild.

4. gr. Umsóknarfrestur.

Umsóknarfrestur um meistara- og doktorsnám er að jafnaði 15. apríl og 15. október. Heimilt er að taka við umsóknum um doktorsnám á öðrum tímum ef sérstaklega stendur á.

5. gr. Framhaldsnámsnefnd LbhÍ

Í framhaldsnámsnefnd sitja sviðsstjóri rannsóknamála við LbhÍ, sem er formaður, sviðsstjóri kennslumála LbhÍ, deildarforsetar auðlinda- og umhverfisdeildar, fulltrúi leiðbeinenda úr röðum fastráðinna kennara og fulltrúi rannsóknánámsnema. Jafnframt situr í nefndinni einn fulltrúi HÍ tilnefndur af Miðstöð framhaldsnáms við HÍ.

Framhaldsnámsnefnd stýrir ferli umsókna um doktorsnámið. Breytingar á námsáætlun í doktorsnámi eru háðar samþykki doktorsnefndar og staðfestingu Miðstöðvar framhaldsnáms HÍ. Auk þess hefur nefndin það hlutverk að fylgjast með því að hæfilegs samræmis sé gætt í doktorsnámi á fagsviðum skólans og annast samskipti við Miðstöð framhaldsnáms HÍ. Formaður framhaldsnámsnefndar er tengiliður LbhÍ við Miðstöð framhaldsnáms.

6. gr. Meðferð umsókna.

Ferli umsókna um doktorsnám er eftirfarandi:

- a) Sótt er um inngöngu í doktorsnám á rafrænum eyðublöðum kennsluskrifstofu LbhÍ sem aðgengileg eru á vef skólans eða á skrifstofunni. Umsókn um doktorsnám skal fylgja stutt greinargerð um áhugasvið og væntingar til námsins. Liggja fyrir drög að umsókn til sjóða sem fjármagna eiga námið skulu þau fylgja umsókn.
- b) Kennsluskrifstofa fær þegar það á við frumgögn umsóknar metin af kennslusviði Háskóla Íslands til að staðfesta uppruna þeirra, meta gildi prófskrírteina og námsgráða og staðfesta að gögn umsækjanda uppfylli formkröfur.
- c) Skrifstofan sendir mat frumgagna og afrit umsóknar og gagna til framhaldsnámsnefndar.

- d) Framhaldsnámsnefnd stingur upp á umsjónarkennara samkvæmt ósk umsækjanda eða sem hæfir áhugasviði umsækjanda. Nefndin sendir umsóknina til umsjónarkennara.
- e) Umsjónarkennari metur umsóknina og samþykkir eða hafnar að taka að sér umsjón nemandans. Umsjónarkennari sendir niðurstöðu sína til framhaldsnámsnefndar ásamt umsögn sinni.
- f) Framhaldsnámsnefnd samþykkir eða synjar umsókn með hliðsjón af umsögn umsjónarkennara. Framhaldsnámsnefnd getur hafnað umsókn sem umsjónarkennari hefur mælt með ef mikilvægar ástæður liggja að baki, svo sem fjárhagsástæður og ef námið samrýmist ekki stefnu eða markmiðum skólans. Formaður framhaldsnámsnefndar samþykkir eða hafnar umsóknum formlega fyrir hönd nefndarinnar. Framhaldsnámsnefnd sendir afgreiðslu sína til Miðstöðvar framhaldsnáms HÍ til staðfestingar, sbr. 11 gr. Að fenginni staðfestingu Miðstöðvar framhaldsnáms tilkynnir formaður umsækjanda niðurstöðu bréflaga.
- g) Afgreiðslu umsóknar, sem berst fyrir umsóknarfrest, skal lokið innan þeirra tímamarka sem reglur skólans segja til um. Afgreiðsla umsóknar skal skráð í rafrænt kerfi kennsluskrifstofu um leið og hún liggur fyrir.
- h) Nemandi, sem hlotið hefur samþykkt í doktorsnám, skal skrá sig hjá kennsluskrifstofu og ganga frá greiðslu skrásetningargjalds komandi háskólaárs. Nemandi þarf síðan að skrá sig árlegri skráningu ár hvert fyrir komandi háskólaár og greiða skrásetningargjald. Skráning og greiðsla skrásetningargjalds er forsenda þess að nám geti hafist eða haldið áfram.

7. gr. Umsjónarkennari og leiðbeinandi.

Sérhver doktorsnemi skal frá upphafi náms hafa umsjónarkennara. Umsjónarkennari verður að samþykkja skipulag námsins, val námskeiða og leiðbeinanda. Umsjónarkennarinn leiðbeinir nemandanum um hvers konar atriði og reglur sem tengjast náminu.

Leiðbeinandi annast faglega leiðsögn doktorsnema í rannsóknum. Umsjónarkennari og leiðbeinandi eru að jafnaði sami einstaklingurinn. Framhaldsnámsnefnd getur þó heimilað nemanda að hafa utanaðkomandi leiðbeinanda sem uppfyllir þær kröfur sem gerðar eru til leiðbeinanda í þessum reglum.

8. gr. Kröfur til umsjónarkennara og leiðbeinanda.

Umsjónarkennari skal ávallt vera akademískur starfsmaður í föstu starfi við LbhÍ og hafa lokið doktorsprófi á viðkomandi fræðasviði.

Leiðbeinandi nemanda í doktorsnámi skal ávallt vera viðurkenndur sérfræðingur með doktorspróf á viðkomandi fræðasviði og hafa birt ritsmíðar um eigin rannsóknir í ritrýndum alþjóðlegum tímaritum.

Rannsóknarverkefni nemandans skal vera á fræðasviði leiðbeinandans.

9. gr. Doktorsnefnd.

Fyrir lok fyrsta misseris skal framhaldsnámsnefnd hafa skipað doktorsnefnd að fengnum tillögum umsjónarkennara og leiðbeinanda. Þegar samþykki aðila doktorsnefndar liggur fyrir sendir formaður framhaldsnámsnefndar þeim skipunarbréf og varðveitir afrit.

Doktorsnefnd skal skipuð að minnsta kosti þremur sérfróðum einstaklingum. Meirihluti nefndarmanna skal hafa doktorspróf.

Umsjónarkennarinn situr ávallt í doktorsnefnd og er formaður nefndarinnar.

Í þeim tilvikum sem umsjónarkennari er ekki leiðbeinandi skal leiðbeinandi einnig sitja í doktorsnefnd.

Að minnsta kosti einn nefndarmanna skal starfa utan LbhÍ.

Ef atkvæði falla jafnt í nefndinni ræður atkvæði formanns nefndarinnar.

Doktorsnefnd kveður doktorsnemann á sinn fund eftir því sem þurfa þykir meðan á náminu stendur, fylgist með framvindu námsins og leiðbeinir nemandanum eftir þörfum.

10. gr. Námsáætlun.

Nemandi skal í samráði við umsjónarkennara og leiðbeinanda leggja fram námsáætlun fyrir lok fyrsta misseris í doktorsnámi. Námsáætlunin lýsir áætluðu vali námskeiða og skiptingu þeirra á milli Landbúnaðarháskóla Íslands og annarra viðurkenndra háskóla. Námsáætlunin skal innihalda rannsóknaráætlun.

Námsáætlunin þarf að hljóta samþykki doktorsnefndar.

Samþykkt námsáætlun er lögð fyrir framhaldsnámsnefnd til staðfestingar. Ef nefndin hefur athugasemdir við námsáætlunina fer hún aftur til umsjónarkennara og nemanda til endurskoðunar.

Þegar umsjónarkennari og framhaldsnámsnefnd deildar hafa samþykkt áætlunina og Miðstöð framhaldsnáms staðfest hana skilar umsjónarkennari henni til kennsluskrifstofu sem varðveitir hana, ásamt því að tilkynna nemandanum bréflaga um samþykktina.

Nemandi, í samráði við doktorsnefnd, endurskoðar námsáætlun árlega. Miðstöð framhaldsnáms staðfestir breytingar á námsáætlun.

11. gr. Tímalengd náms og einingafjöldi.

Doktorsnám að loknu meistaraprófi skal jafngilda þriggja ára námi í fullu starfi hið minnsta.

Doktorsnámið skiptist í 150 eininga rannsóknarverkefni og að minnsta kosti 30 eininga námskeiðshluta.

Fyrir nemanda, sem hefur innritast í doktorsnám grundvallað á uppfærsluákvæði 2. gr., skal doktorsnámið jafngilda 240 einingum, þ.e. vera jafngilt fjögurra ára námi í fullu starfi hið minnsta. Í þessu tilfelli bætast 60 einingar við námskeiðshluta doktorsnámsins.

Hámarksfjöldi eininga í lesnámskeiðum í umsjón leiðbeinanda er 12 einingar.

Doktorsneminn skal að lágmarki hafa eins árs viðveru við LbhÍ við rannsóknarvinnu.

Við brautskráningu skal nemandinn sýna fram á að hann hafi verið skráður í nám og greitt skrásetningargjald allan námstímann.

Hámarksnámstími er fimm ár frá því stúdent var skráður í hefðbundið doktorsnám en tólf misseri frá skráningu í doktorsnám sem er uppfærsla úr meistaranámi. Undir sérstökum kringumstæðum er hægt að sækja um framlengingu á hámarksnámstíma til framhaldsnámsnefndar. Ekki má framlengja hámarksnámstíma um meira en tvö ár.

Ekki er heimilt að nota meistaraprófsritgerð aftur sem uppistöðu í doktorsritgerð.

12. gr. Kröfur um námskeið.

Námskeið skulu vera á doktors- eða meistarastigi við skólann eða aðra viðurkennda rannsóknarháskóla.

Öllum námskeiðum skal ljúka með viðeigandi námsmati í samræmi við skilgreinda námsáætlun. Lágmarkseinkunn fyrir námskeið tekin við skólann, sem meta skal til doktorsprófs, er 6,0. Námskeiðum, sem tekin eru við aðra viðurkennda háskóla, skal ljúka í samræmi við kröfur þess skóla.

Almennt er ekki heimilt að nota námskeið úr grunnnámi (BS-námi) sem hluta doktorsnáms. Þverfræðilegar rannsóknir geta þó leitt til þess að grunnnámskeið af öðrum fræðasviðum teljist nauðsynlegur hluti námsins. Mest geta 8 einingar af slíkum nauðsynlegum grunnnámskeiðum talist til doktorsprófs.

13. gr. Kröfur um undanfara.

Ef nemandi er með doktorsnámi sínu að skipta um fræðasvið, sbr. 1. gr., getur vantað mikilvæga þætti úr grunnnámi. Bætast þá nauðsynlegir undanfarar við námskeiðshluta námsins. Umsjónarkennari gerir tillögu að umfangi og innihaldi undanfaranna sem verða að hljóta samþykki framhaldsnámsnefndar. Gera skal grein fyrir undanföllum í námsáætlun, sbr. 10. gr.

14. gr. Námsmat.

Nemandinn skal prófaður að minnsta kosti einu sinni á námstímanum í almennri fræðilegri þekkingu á meginfræðasviðum tengdu sérsviði rannsóknarverkefnisins. Framkvæmd slíks prófs er á ábyrgð framhaldsnámsnefndar og skal það fara fram á fyrri hluta námstímans. Staðfestingu á að nemandinn hafi staðist slíkt próf ber að skila til kennsluskrifstofu. Standist nemandinn ekki prófið ákveður framhaldsnámsnefnd hvort nemandanum verður gert að hætta námi. Hægt er að leyfa nemanda að þreyta prófið öðru sinni og skal það þá gerast innan tveggja mánaða. Ákvörðun skal rökstudd skriflega ef nemandi er gert að hætta námi eða er gert að taka próf aftur. Kennsluskrifstofa varðveitir niðurstöðuna. Nemandinn verður einnig að kynna rannsóknarverkefni sitt opinberlega við LbhÍ um miðbik námsins.

Þegar rannsóknarverkefni er lokið að mati doktorsnemanda og umsjónarkennara afhendir nemandinn fullbúin drög ritgerðar til doktorsnefndarinnar. Jafnframt skal leggja fram til doktorsnefndar staðfest yfirlit um námsferil nemandans, auk yfirlits frá kennsluskrifstofu um greiðslu skrásetningargjalda öll þau ár sem nám hefur verið stundað.

Doktorsnefnd metur ritgerðina og verkefnið. Ef doktorsnefnd metur ritgerðina vanbúna er ritgerðin send aftur til nemandans með athugasemdum um úrbætur. Ef ritgerðin er metin fullbúin skilar doktorsnefndin álit til framhaldsnámsnefndar um að gefa skuli doktorsefni kost á að leggja fram ritgerð sína til doktorsvarnar. Sviðsstjórar rannsóknar- og kennslumála tryggja sameiginlega að reglum þessum sé framfylgt. Ef svo er staðfestir framhaldsnámsnefnd ritgerðina til varnar.

Rannsóknarverkefni til doktorsprófs lýkur með því að nemandi leggur fram ritgerð og heldur um hana opinberan fyrirlestur, doktorsvörn. Ritgerð skal metin af andmælendum.

15. gr. Andmælendur.

Þegar fyrir liggur að doktorsnefnd og framhaldsnámsnefnd hafa samþykkt ritgerð til doktorsvarnar gerir doktorsnefnd, að fenginni umsögn Miðstöðvar framhaldsnáms, tillögu til framhaldsnámsnefndar um tvo andmælendur við doktorsvörn.

Andmælendurnir skulu vera óháðir aðilar sem ekki eiga sæti í doktorsnefndinni og eru sérfræðingar á viðkomandi fræðasviði. Að minnsta kosti annar andmælendanna skal vera frá viðurkenndri

rannsóknarstofnun annarri en Landbúnaðarháskóla Íslands. Almennit skal leitast við að aðili frá viðurkenndri erlendri rannsóknarstofnun þjóni sem andmælandi við doktorsvörn. Framhaldsnámsnefnd tilnefnir andmælendur formlega. Þegar samþykki andmælenda hefur fengist fyrir starfinu sendir skrifstofa sviðsins þeim skipunarbréf og varðveitir afrit. Ritgerð skal dæmd og varin samkvæmt viðmiðum Landbúnaðarháskóla Íslands um framkvæmd doktorsprófs og með hliðsjón af reglum Háskóla Íslands. Um andmælendur við doktorsvörn gilda sömu viðmið.

16. gr. Skil og frágangur doktorsritgerðar.

Doktorsritgerð, sem samþykkt hefur verið sem fullbúin af doktorsnefnd og fengið staðfestingu framhaldsnámsnefndar, skal leggja fram fyrir andmælendur eigi síðar en sex vikum fyrir áætlaða doktorsvörn.

Verk til doktorsprófs getur verið hvort sem er í formi heildstæðrar ritgerðar eða safns greina sem hafa birst eða verið sendar til birtingar í ritrýndum alþjóðlegum tímaritum. Ritgerð, sem byggist á greinasafni, skal ávallt innihalda ítarlegt yfirlit og samantekt á verkinu.

Doktorsritgerð skal fylgja sniðmáti Lbhí fyrir doktorsritgerðir.

Doktorsefni ber ábyrgð á prentun og útgáfu ritgerðar og annast lögbundin skil á henni til Landsbókasafns Íslands – Háskólabókasafns. Rafrænt eintak ber að vista í gagnasafni Skemmu sem safnið rekur. Kennsluskrifstofa veitir nánari leiðbeiningar um frágang ritgerða, fjölda eintaka, kostnað vegna þeirra, skil til Háskólabókasafns og samþykkir einnig lokafrágang ritgerðar.

17. gr. Lærdómstitill.

Doktorspróf veitir rétt til lærdómstitilsins philosophiae doctor og notkunar skammstöfunarinnar Ph.D.

18. gr. Miðstöð framhaldsnáms við Háskóla Íslands.

Miðstöð framhaldsnáms við Háskóla Íslands hefur umsjón með og fylgir eftir settum viðmiðum og kröfum um gæði framhaldsnáms við Háskóla Íslands og Landbúnaðarháskóla Íslands. Miðstöð framhaldsnáms hefur heildaryfirsýn yfir framhaldsnámið og starfar náið með háskóladeildum, gæðanefnd háskólaráðs og sameiginlegri stjórnslu háskólanna. Miðstöðin er vettvangur samráðs og samvinnu um námið innan háskólanna og tengiliður við samstarfsaðila innan lands og utan.

Sviðsstjórar rannsókn- og kennslumála Lbhí í samvinnu við Miðstöð framhaldsnáms HÍ hafa eftirlit með því að fylgt sé almennum reglum um inntökukröfur, inntökufjerli, inntökupróf fyrir doktorsnema ef því er að skipta, námsframvindu og dagsetningar sem standast verður til að nemendur geti lokið framhaldsnámi.

19. gr. Gildistaka.

Reglur þessar eru settar af háskólaráði Landbúnaðarháskóla Íslands með tilvísun í III. kafla laga um háskóla nr. 63/2006, sbr. lög um búnaðarfræðslu nr. 57/1999. Jafnframt er vísað til reglna fyrir Háskóla Íslands nr. 569/2009 og laga um opinbera háskóla nr. 85/2008. Reglur þessar öðlast gildi 1. febrúar 2012 og falla þá úr gildi reglur Landbúnaðarháskóla Íslands um doktorsnám (Ph.D. 180ECTS) sem samþykktar voru í háskólaráði 3. mars 2006 og tóku gildi 1. júlí 2006

Ákvæði til bráðabirgða:

Þeir nemendur sem þegar eru í doktorsnámi við gildistöku reglna þessara skulu ljúka námi sínu samkvæmt eldri reglum Landbúnaðarháskóla Íslands um doktorsnám frá 3. mars 2006.

Staðfest af háskólaráði 19. janúar 2012
Öðlast gildi 1. febrúar 2012